

i, at hvert barn i Fællesskabet lærer at beherske et andet fællesskabssprog, ligegyldigt hvilket. Et handlingsprogram fra undervisningsministrene, der snart vil blive forelagt, skal bidrage til at rette op på den forværrede sprøgsituation og på interessen for at lære fremmedsprog; handlingsprogrammet indeholder bl. a. bestemmelser om en forøget udveksling af sprog lærere, således at mange flere skoleelever, end det i øjeblikket er tilfældet, kan modtage undervisning i et andet fællesskabssprog af indfødte lærerkræfter.« Se også FREMSKRIDT 1978-12, side 12.

Pisoni m. fl. har den 28. juni 1978 fremsat forslag (nr. 178/78) om at få undersøgt mulighederne for at anvende esperanto som arbejdsprog i EF.

Specielt hvad angår benyttelsen af det danske sprog må man desværre erkende, at en fordybelse i de praktiske tolkeproblemstillinger – som for eksempel Cay Dollerups artikel i tidsskriftet »Europa« for maj 1978 – afslører næsten uløselige problemer. Og det på trods af, at det allerede nu er sådan, at 60-65 pct. af EF-Parlamentets stab alene er ansat på grund af problemet med, at man ikke har noget fællessprog (FREMSKRIDT 1978-11 side 18). Alligevel bliver der for eksempel kun to medarbejdere, der tolker fra dansk til italiensk, og de kan selvsagt kun dække et forsvindende mindretal af EF-møderne. Simultantolkning til eller fra esperanto er i øvrigt adskilligt lettere end i forhold til et hvilket som helst andet sprog.

De nuværende forhold inden for EF er særdeles nedslående, når man tager i betragtning, at hundredevis af lovregler, bindende for alle danske, udmøntes som resultat af de EF-forhandlinger, hvor de reelle muligheder for at øve indflydelse på det danske sprog er nok så invaliderede.

Internationalt arbejde er under alle omstændigheder vanskeligt, fordi deltagerne på mangfoldige

felter har forskellige baggrunde, som de ikke engang indbyrdes er opmærksomme på. Det gælder såvel i organer som EF, GATT, OECD osv. som i drøftelser mellem eksportør og importør. Indbildte og virkelige interessemodsatninger gør det til noget, der ligner en hård brydematch. Redskabet er sproget. Lige så lidt som den kloge bryder snører sine arme sammen på ryggen, burde den kloge internationale forhandler vedvarende underkaste sig det enorme handicap at skulle arbejde på et sprog, som han kun kan hakke sig gennem. Udnyttelsen og udbygningen af det internationale samkvems mange fordele går derfor via et fælles sprog. Dette er ikke blot rigtigt, når talen er om internationale organer og handelssamkvem. Det gælder også gæstearbejdere og turister samt for eksempel videnskab, fjersyn, teater, film, radio og litteratur. Der er hverken økonomi eller menneskemateriale til den under alle omstændigheder langt ringere løsning, som ligger i udvidet benyttelse af oversættere, tolke og translatører.

Problemerne omkring esperanto er bl. a. blevet drøftet i »Vejen Frem« 8. august 1975 p. 3 og i FREMSKRIDT 1976-18, p. 17, nr. 19, p. 18 og nr. 22, p. 22 samt 1977-1, p. 19.

I 1966 blev det som bilag I optrykte forslag fremsendt til FN underskrevet af 1500 regerings- og parlamentsmedlemmer fra stater i alle verdensdele, heraf 165 fra Danmark. Derudover støttedes henvendelsen af en lang række organisationer. I Danmark således bl. a. Dansk Idrætsforbund, LO, FDM, Dansk Vandrelaug, DSU, Landsforeningen af vanføre og Blå Kors, Grønland. Esperantogennembruddet skete imidlertid ikke dengang. Tværtimod er der siden sket alt for lidt i sagen. Det er derfor nødvendigt igen og igen at tage den op med nye initiativer. Derfor fremsættes nærværende forslag til folketingsbeslutning.